

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 197/05)

I. Wprowadzenie

1. W dniu 8 grudnia 2011 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia („wniosek”), w tym samym dniu przekazując go EIOD do konsultacji. W dniu 19 stycznia 2012 r. wniosek został przesłany do konsultacji również przez Radę.

2. Jeszcze przed przyjęciem wniosku EIOD miał okazję do przedstawienia nieformalnych uwag dotyczących projektu tekstu. Inspektor z uznaniem przyjmuje możliwość takiej konsultacji na wczesnym etapie i z zadowoleniem odnotowuje fakt, iż niektóre spośród jego uwag zostały uwzględnione.

3. Wniosek ma na celu zastąpienie decyzji 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 1998 r. ustanawiającej sieć nadzoru i kontroli epidemiologicznej chorób zakaźnych we Wspólnocie ⁽¹⁾, stanowiącej obecnie podstawę prawną (wspólnie z decyzją wykonawczą Komisji 2000/57/WE ⁽²⁾) systemu wczesnego ostrzegania i reagowania („EWRS”). EWRS jest systemem obsługiwany w imieniu Komisji przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób („ECDC”) ⁽³⁾ i wykorzystywany przez właściwe organy państw członkowskich do wymiany informacji koniecznych dla nadzoru i kontroli epidemiologicznej chorób zakaźnych na poziomie europejskim. System został z powodzeniem wykorzystany w szeregu sytuacji, np. w związku z SARS, ptasią grypą u ludzi oraz innymi istotnymi chorobami zakaźnymi. Stanowi on ważne narzędzie ochrony zdrowia publicznego.

4. Wniosek ma na celu zwiększenie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w kwestii transgranicznych zagrożeń zdrowia. Między innymi rozszerza on zakres istniejącego EWRS, obejmującego obecnie tylko choroby zakaźne, na inne rodzaje transgranicznych zagrożeń zdrowia, w tym na zagrożenia biologiczne, chemiczne, środowiskowe lub nieznanego pochodzenia, które mogą rozprzestrzeniać się poza granicami krajowymi.

5. Sam EWRS był przedmiotem wcześniejszej opinii z kontroli wstępnej EDPS wydanej w dniu 26 kwietnia 2010 r. ⁽⁴⁾. W następstwie tej opinii znacznej poprawie uległy gwarancje ochrony danych w związku z EWRS. W ramach działań następczych przyjęte zostało również m.in. zalecenie Komisji w sprawie wytycznych w zakresie ochrony danych w odniesieniu do EWRS ⁽⁵⁾.

6. Niniejszą opinię należy odczytywać w świetle dotychczasowych postępów. Zawiera ona zalecenia odnośnie do dalszego rozwoju poziomu ochrony danych w ramach wniosku.

7. Inspektor z uznaniem przyjmuje odniesienia do rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i dyrektywy 95/46/WE w motywie 18 i art. 18 wniosku, a także fakt, iż odniesienie do obowiązującego ustawodawstwa

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 3.10.1998, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 21 z 26.1.2000, s. 32.

⁽³⁾ ECDC zostało ustanowione rozporządzeniem (WE) nr 851/2004 (Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Tekst dostępny na stronie internetowej EIOD: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_EWRS_EN.pdf

⁽⁵⁾ Dz.U. L 36 z 9.2.2012, s. 31.

w kwestii ochrony danych w art. 18 obejmuje obecnie wszelkie wchodzące w zakres wniosku operacje przetwarzania danych osobowych. Inspektor z uznaniem przyjmuje również szczególne gwarancje ochrony danych dotyczące ustalania kontaktów zakaźnych określone lub wymagane ze strony Komisji w art. 18.

8. W przypadku następujących elementów wciąż jednak wymagane jest lub korzystne byłoby doprecyzowanie, uszczegółowienie lub innego rodzaju usprawnienie pod kątem ochrony danych:

- ustalanie kontaktów zakaźnych,
- nadzór doraźny,
- relacja administrator–podmiot przetwarzający,
- okres zatrzymywania oraz
- środki bezpieczeństwa.

9. Na wstępie EIOD pragnie zauważyć, że kilka aspektów wniosku nie zostało omówionych w samym tekście, lecz ma być przedmiotem aktów delegowanych i wykonawczych, takich jak wykaz chorób zakaźnych, do których ma zastosowanie wniosek ⁽¹⁾, oraz procedury wymiany informacji w ramach EWRS ⁽²⁾. Inne aspekty zostaną doprecyzowane w ramach wytycznych i zaleceń, które ma przyjąć Komisja, m.in. w wytycznych w sprawie ochrony danych dla potrzeb EWRS ⁽³⁾.

10. Akty delegowane mają w zamierzeniu zmieniać i określać niektóre, inne niż istotne, aspekty aktów ustawodawczych (art. 290 TFUE), natomiast akty wykonawcze mają na celu ustanowienie jednolitych warunków wykonywania prawnie wiążących aktów Unii (art. 291 TFUE). O ile, oczywiście, kwestie szczegółowe mogą zostać uregulowane w aktach delegowanych i wykonawczych, a tego rodzaju przepisy dodatkowe są niewątpliwie bardzo korzystne, o tyle w odniesieniu do samego wniosku EIOD zaleca rozszerzenie wskazówek na temat kwestii opisanych w pkt 8, co zostanie omówione poniżej.

II. Wnioski

34. W ujęciu ogólnym EIOD zaleca włączenie niektórych istotnych elementów, w tym niektórych istotnych gwarancji ochrony danych, do tekstu samego wniosku. Ponadto konieczne jest doprecyzowanie wniosku ze względu na rozszerzenie jego zakresu o dodatkowe zagrożenia zdrowia niebędące chorobami zakaźnymi, które nie były przedmiotem procedury kontroli wstępnej oraz nie zostały omówione w wytycznych.

35. W ujęciu bardziej szczegółowym, EIOD zaleca w odniesieniu do wniosku:

- przedstawienie bardziej precyzyjnej definicji ustalania kontaktów zakaźnych, w tym jego celów i zakresu, które mogą być odmienne w przypadku chorób zakaźnych i innych zagrożeń zdrowia,
- precyzyjniejsze określenie sposobu wyznaczania osób do celów ustalania kontaktów zakaźnych, źródeł, które mogą być wykorzystywane do pozyskiwania szczegółowych informacji na temat kontaktów zakaźnych, oraz sposobu informowania takich osób o fakcie przetwarzania ich danych osobowych,
- dodanie wymaganych kryteriów oceny środków służących do ustalania kontaktów zakaźnych pod kątem konieczności i proporcjonalności,
- określenie przynajmniej głównych kategorii danych, jakie mają być przetwarzane do celów ustalania kontaktów zakaźnych,
- w przypadku systemu nadzoru doraźnego określenie rodzajów danych, jakie mają być przetwarzane, oraz zastosowanie środków w celu minimalizacji przetwarzania danych osobowych, np. poprzez wykorzystanie odpowiednich technik anonimizacji oraz jak najdalej idące ograniczenie przetwarzania do danych zagregowanych,

⁽¹⁾ Artykuł 6 ust. 5 lit. a) wniosku.

⁽²⁾ Artykuł 8 ust. 2 wniosku.

⁽³⁾ Artykuł 18 ust. 6 wniosku.

- doprecyzowanie relacji pomiędzy sieciami nadzoru doraźnego a EWRS,
- doprecyzowanie roli ECDS w ramach sieci nadzoru doraźnego,
- doprecyzowanie zadań i zakresu obowiązków wszystkich zaangażowanych podmiotów pod kątem ochrony danych w celu uzyskania pewności prawa w kwestii administracji danymi,
- ustanowienie prawnie wiążących okresów zatrzymywania, przynajmniej w odniesieniu do ustalania kontaktów zakaźnych,
- dodanie w art. 18 bardziej szczegółowego odniesienia do wymogów w kwestii bezpieczeństwa i poufności danych.

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

Sporządzono w Brukseli dnia 28 marca 2012 r.

Giovanni BUTTARELLI
*Zastępca Europejskiego Inspektora Ochrony
Danych*
